

יצחק מרדכי הכהן רובין הר נוף ירושלים תובב"א

ערב שמחת תורה תשפ"א

לכבוד
באי בית מדרשנו וב"ב שיחי לאוי"ט

פקודי ד' ישרים משמחי לב

כתב הרמב"ם [הלכות שופר וסוכה ולולב פרק ח'] השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה ובאהבת האל שצוה בהן, עבודה גדולה היא, וכל המונע עצמו משמחה זו ראוי להפרע ממנו שנאמר "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב", וכל המגיס דעתו וחולק כבוד לעצמו ומתכבד בעיניו במקומות אלו חוטא ושוטה, ועל זה הזהיר שלמה ואמר "אל תתהדר לפני מלך". וכל המשפיל עצמו ומקל גופו במקומות אלו הוא הגדול המכובד העובד מאהבה, וכן דוד מלך ישראל אמר "ונקלותי עוד מזאת והייתי שפל בעיני", ואין הגדולה והכבוד אלא לשמוח לפני ה' שנאמר "והמלך דוד מפזז ומכרכר לפני ה'".

עיינ בדברי המשנ"ב [סי' תרס"ט ס"ק י"א] וז"ל ויש להתאמץ ולזמר לכבוד התורה כמו שכתוב גבי דוד המלך "מפזז ומכרכר בכל עוז לפני ה'" וכן כתבו משם האריז"ל והעידו עליו שאמר שהמעלה העליונה שהשיג באה לו על ידי שהיה שמח בכל עוז בשמחה של מצוה, וגם על הגר"א כתבו שהיה מרקד לפני ה"ס"ת בכל כוחו². ועוד כהנה וכהנה עדויות וסיפורים על גדולי ישראל בכל הדורות³.

שמחת תורה, יום שבכל שנה ושנה בוקעת מחדש הפנימיות של כל אחד ואחד, וכולנו כאיש אחד בלב אחד מצטרפים יחד בריקודים ומצהלות לכבודה של תורה. יום שבו גדולי עולם היו שמחים בכל עוז, בצוק העיתים בשנה זו צורתה החיצונית של השמחה תהיה לצערנו שונה, אבל פשוט שאין אפשרות לשום כח שבעולם לכבות ח"ו את השמחה הפנימית האמיתית שיש לכל אחד ואחד ביום שמחת תורה.

יום טוב זה נקרא בלשונות הראשונים "שמחת תורה", הוי אומר יום שבו התורה עצמה שמחה, איזו תורה, התורה שכל אחד ואחד למד במשך השנה, היא עצמה שמחה. פיקודי ה' ישרים משמחי לב, התורה משמחת את לומדיה וכעת ביום שמחת תורה היא עצמה שמחה עם לומדיה.

¹ עיין מעשה רב [סוכה אות רל"ג] בגודל שמחת הגר"א בשמחת תורה.

² ועיין בספר שלמי חגיגה [הלכות שמח"ת] דידוע על אחד מהגדולים שזכה לראות ג' דורות של תלמידי חכמים, בזכות זה שהיה שמח בכל כוחו בשמחת תורה.

³ כתב בספר תולדות נחום על רבי נחום מהורדנא זצ"ל מי שלא ראה שמחתו בשמחת תורה לא ראה שמחה מימיו, זקן זה שתמיד היה ראשו כפוף מפני מחלת השדרה ורגליו היו כבדות מפצעים, היה מפזז ומכרכר במהירות מדלג ומקפץ על השולחנות הארוכים, וכל קפיצה היתה עולה לו ביסורים קשים, ופיו מלא שירה ורינה לקל חי, והיה צועק על הנאספים כי יקחו חלק בשמחה של מצוה זו, ובית המדרש היה נהפך לחומר בוער מלא התלהבות.

שמחה עניינה דבר פנימי, אין אפשרות לשמוח מן השפה ולחזין, כאשר אדם קשור ודבוק לתורה הרי שהתורה הופכת להיות חלק ממנו, וכאשר התורה שמחה גם האדם שמח, והוא בבחינת סובב ומסובב, שככל שאדם שמח יותר עם התורה, התורה שמחה עמו.

ענין הריקוד יש בו עומק, ואמרו בזה בעלי המחשבה שכאשר אדם רוקד הוא מגביה רגל אחד ומניח רגל אחרת, וכלשון הירושלמי ביצה פרק ה' ה"ב קופץ מגביה שתי רגליו רוקד מגביה אחת ומניח אחת. הריקוד הוא התנתקות מהקרקע והתחברות לשמים. האדם בשעת ריקודו כאשר שמחה פורצת בליבו, מתחבר יותר ויותר לעולם של הרוח ומתנתק מעולם הגשם.

את החלק הפנימי שיש בשמחה ובריקוד אפשר לעשות גם ביחיד, הן אמת שבריקוד משלבים ידים, אבל אין זה תנאי בשמחה אלא צורת השמחה.

כתב בספר בן איש חי [שנה ראשונה פרשת האזינו] לענין הקפת הבימה עם הלולב, דמי שהוא חולה או אנוס ואי אפשר לו להקיף תיבה בבית הכנסת יניח כסא בביתו ויניח עליו ספר תנ"ך ויקיף כדי שלא לבטל מצות ההקפה, והשי"ת לא ימנע טוב להולכים בתמים.

אופן ניהוגי השמחה השתא הוא עצמו "תורה", דהתורה הק' מצוה אותנו "וחי בהם", לשמור על כללי הזהירות ולמנוע סכנה מאחרים ח"ו, ושמיעה בקול חכמי התורה שליט"א הם הם עצמם גופי תורה.

כאשר יבוא הבן וישאל למה השנה אנו חוגגים את שמחת תורה באופן זה, נוכל לקיים והגדת לבנך, שאנו שמחים בתורה ובמה שהתורה הק' מצוה אותנו ועשית ככל אשר ירוך.

אמירה כזו של אב לבנו יש בה ללמד את רצון ה' האמיתי שבכל פרט ופרט מחיינו אנו כפופים לתורה ולמוסריה בטהרה.

כולנו תפילה שנזכה במהרה לשוב להיכלי התורה והתפילה ולשמוח בשמחת בית המקדש, בנה ביתך כבתחילה וכונן מקדשך על מכונו, והראנו בבנינו ושמחנו בתיקונו והביאנו לציון עירך ברינה ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם.

בברכת המועד

